

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván kézhez küldve:

Egy évre . . . . . 5 ft — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 ft 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzét postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötöttségben levő hirdető-írók, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetőket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Iparegyesülés.

II.

Vannak városunkban kiváló iparosok, kik átgondolva s tapasztalva a mai idők viszonyait, mélyen érzik, hogy a kisiparnak elhalmozása a nagyipar által más uton és módon meg nem akasztathatik, s veszélyes helyzetéből ki nem emeltetik, mintha első sorban maguk a kis iparosok gátat vetnek azáltal, hogy sorakoznak ellene, mint egy test és közös erővel ugyanazon fegyverekkel harcolnak, melyekkel az diadalra jutott; a mit egyes, magán ember meg nem tehet, azt egyesülve másokkal keresztülvizsi; a nagy töke ellen csak töke győzhet, s ezt a kisiparnál csak egyesülés által érhetni el. Ezt, a mint mi több ízben tapasztaltuk iparosaink közül, számosan vallják.

Hanem hát mindaddig oly mozgalmat nem kezdtek s nem fejtettek ki, mely a kifizött célhoz biztosan juttathatná őket, mert vannak még nagy számmal olyanok, kik a szorosabb egyesüléstől irtóznak. Az ipartársulatokat a többség még dédelgeti úgy ahogy; hanem sokan már az ipartestületről hallani sem akarnak. S ezért némely tekintetben csak tengődés az ipartársulás városunkban.

Nem kicsinyeljük az akadályokat, melyek városunkban egy egészséges ipartestület megalakítása — s felállításának útjában állanak, hanem nem is tartjuk azokat legyőzhetleneknek.

Azt mindenki kénytelen beismerni, hogy a kisipar, nem hogy fejlődésnek indulna, — mint azt korunk megkívánja; hanem hanyatlik; — azt sem fogja senki kétségbe vonni, hogy az egyesülés erre — hogy haladást tüntessen fel a kisipar — legjobb tényező; ezen egyesülésnek pedig legjobb és cselekvésre tért nyitó formája az ipartestület.

Álljanak az ügy élére azon kiváló iparosaink, kik az ipartestület üdvös

hatásáról és hasznáról erősen meg vannak győződve — pedig bizony nagy számmal vannak; nyissanak aláírási ivateket, járják be s világosítsák fel az összes érdekelt és tenni kész iparosokat és tapasztalni fogják, hogy a legnagyobb része iparosainknak, midőn látja, hogy az ő érdekekben álló törvény intézkedései nekik önelhatarozási autonomus jogokat biztosítanak, csatlakozni fog hozzájuk: s ha itt-ott lesznek olyanok, kik elmaradnak, bizony azok csak a kisebbséget fogják alkotni.

És ha ekként a többség meg van, — a hivatolt 1884. évi ipartörvény rendelkezései értelmében a kisebbségnek alá kell magát vetni a többségnek — nyujtsák be erre nézve kérvényeket az iparhatósághoz, mely is az ipartestület megalakításának további teendőit teljesíteni ugyanazon törvény által köteleztetik.

Elismerjük, hogy nem vezet mindig célhoz, s tán az önelhatarozás szabadságát sérti: valakit akarata ellen a boldogulhatásra kényszeríteni; de viszont az is jogtalanság s méltánytalanság, hogy a többség a kisebbség vonakodása folytán szenvedjen; nem vehetik tehát rossz néven az ipartestület elleni, ha az ő vonakodásuk ellenében, az ipartestületet pártoló által a szükséges lépések megtételnek a városunkban eddig is sajnosan nélkülözött ipartestület alakítására s felállítására.

S erre legjobb alkalmul kínálkozik a folyó december havában történendő iparhatósági megbízottak választása; a mikor is a kölcsönös érintkezés s eszmecsere a megindult mozgalmat a legkönnyebben megvalósíthatják, s az ipartestületet létesíthetik.

Felhívjuk mindezekre érdekelt kiválóbb iparosainknak figyelmét s tetterejét!

Bonaparte Lajosnak és az ezredesnek sikerült egymás közelébe jutniok.

— Ezredes — mondá Bonaparte — elég önuralommal bír ön, hogy arca ne áruljon el nagy meglepetést.

— Ugy hiszem, bírok, hercezem.

— Jól van, viszonzá Bonaparte mosolyogva, tehát ma éjjel meg fog történni! . . . Ön csakugyan tud uralkodni magán, arca semmit sem árul el. Biztosíthat engemet arról, hogy holnap nem fognak riadót dobolni?

— Biztosíthatom hercezem, ha elég emberem lesz parancsom kézbesítésére.

— Beszéljen ez iránt St. Arnauddal. Az az nem . . . ne még . . . a dolog oly színezettel bírna, mintha ön parancsot kapott volna.

E rövid szóváltás nem ébresztett figyelmet; Morny, Persigny, Fleury s általában azon emberek távolléte, kiket a közvélemény az államcsíny jövő végrehajtóiul jelölt ki, megerősíté azon hitet, hogy a terv kivitele elhalasztott és mindenki örült, hogy vége lett az elnöki estélyek ezen legutóbbikának s egyszersmint legunalmasabbikának.

Morny, — kinek távolléte annyira megnyugtató volt, az „Opera Comiqueban“ várta az órát, melyben az Elysée palotában meg kelle jelennie. — Feltűnően sok páholyban tett látogatást, hogy észrevegyék jelenlétét. Ez este történt, hogy egyik ismerőse e kérdést intézte hozzá:

— Azt beszélük, hogy a kamrát kifogják söpörni, melyik párton lesz ön?

Kereskedelmi muzeum.

II.

A Schlik-féle gépgyár és vasöntő részvénytársaság egyike azon hazai ipartelepeknek, a melyekre minden magyar büszke lehet, mert e gyár a magyar iparnak még a külföld előtt is tiszteletet szerez. E nagy gyáripari telep, sokoldalúságánál fogva a keresk. muzeumunk több osztályában szerepel. Az egyik oldalon bronzöntő műhelyének gyönyörű művei vannak kiállítva, a másik oldalon nagyszabású építészeti vasszerkezeteinek egyes részei láthatók, melyek különben a kiállítási iparsarnokban, melyet szintén e gyár készített és állított fel, a legnagyobb méretekben és legméltóbban vannak bemutatva. Majd rácszatok, mintaszerű istálló berendezések, építészeti és díszítési horgonymunkák és a miben e gyár az országban egyedül áll, gazdasági gépek következnek mintaszerű szerkezetben és kivitelben. Jelenleg a takarmány készítő gépek és a híres Schlick-féle egy- és többvasu ekék kötik le különösen a muzeumot látogató gazdák figyelmét. Szecska- répvágó és zuzó gépei, kukoriczamorzsológó, csövestengeri daráló a legkisebbtől a legnagyobbig s a legkülönbébb árakban sorakoznak a megelőző tárgyakhoz s ekék, melyek már vagy 30 versenyen első díjat nyertek, itt is méltó érdeklődést keltenek. E gyár készítményeiről különben a gazdagon illusztrált árjegyzék ad bővebb felvilágosítást.

A bőripari csoportban Schmidt Adolf és társa Kerepesi-ut 64. sz. a. m. kir. szab. börgyáranak készítményei kötik le figyelmünket. E gyár, mely egyike hazánk legnagyobb ipartelepeinek, nemcsak idehaza, de egész Európában ismeretes. Budapesten kívül Nagy-Bossányban, továbbá Bécsben és Münchenben is bír kiterjedt gyárakkal. E cég az egyedüli az országban, mely a bőrt eszterléjjel eszterzi, a mi annak sokkal nagyobb tartósságot, szilárdságot és ruganyosságot kölcsönöz, mint a fenyőhéj, melyet a többi gyárak használnak. A gyár hadfelszerelés-

— Asszonyom, felelé Morny, ha csakugyan kisöprés lesz, igyekezni fogok a söpörtyűnél pártján állani.

Morny az Elysée palotába sietett, hol már Moequard, Persigny, Maupas rendőrfőnök és St. Arnaud egybegyűlt az elnök dolgozó szobájában.

— Senki se sejt semmit, mondá Bonaparte Lajos a szobába lépve s ezzel íróasztalának rejtékfőkjéből egy iratesomagot vett elő, melyre e szó volt írva „Rubicon“ és mely az államcsínyre vonatkozó okmányokat tartalmazta.

Ezen iratesomból mindenek előtt kivette azon okmányt, mely által Morny belügyminiszterre neveztetett ki. Béville al ezredes, szárnysegéd a reggel kifüggesztendő rendeletek és kiáltványok kéziratát kapta. Persigny elvállalta a rendkívüli polgári biztos szerepét Espinasse ezredes mellett, kire a törvényhozó testület palotájának megszállása bízva volt.

Az éj előrehaladt — az összesküdték visszavonultak. Bonaparte Lajos egyedül maradt titkárával Moequarddal és szobájában fel s alá sétálva, hangosan nevetett azon gondolatra, hogy milyen arcot fog csinálni Thiers ur, a törvényhozó testület legapróbb embere, mikor ágyából felverik és tudtára adják, hogy — fogoly. Ezen éjjeli jelenet volt előjátéka azon véres drámának, azon ocsmány orvátmadásnak, melynek neve a december 2-iki államcsíny. A tényeket ismerik orvosaink. Mindenki tudja, mily jogtalan erőszakot követtek el a képviselőknél, a nép választottain, hogyan gyilkol-

sel is nagyban foglalkozik. Nagy súlyt fektet továbbá a gépszij-gyártásra és e tekintetben valóban kitünőt produkál. Gépszijait a legjobb sinbörből készíti, még pedig egyenlítőre, ragasztva, nyomva, varrva és szegecselve a legolcsóbbtól a legjobb minőségig, mire nézve a gyár árjegyzéke bővebb felvilágosítást nyújt. Gazdáink gözeséplő-gép-szijaiknak szükségleteit leginkább e gyárból fedezik, mely az ugynevezett blankbör előállítására is nagy súlyt és gondot fordít.

A hangszeriparban kétségtelenül a legelső helyek egyikét foglalja el Schunda V. J. cs. és kir. udvari szállító (magyar-utca 26. sz.) gyűjteményes csoportja. Ki vannak ott állítva mindenféle réz- és fafuvó, vonó és ütőhangszerei, továbbá híressé vált gyönyörű hangu, felülmulhatatlan pedálzimbalmái, melyeken több ízben játszanak a muzeumot látogató közönség előtt. Schunda, a pedálzimbalom feltalálója, elévülhetetlen érdemeket szerzett magának nemcsak azáltal, hogy e hangszert úgy a fővárosi szalonokban, mint a polgár házában itthon, sőt a külföldön is ismertté és kedvelté tette, hanem azáltal is, mert mintaszerű gyára díszére válik a magyar iparnak. Ez iparág terén szerzett érdemeit nemcsak számos kiállítás, köztük a párisi, bécsi és budapesti ismerte el elsőrendű kitüntetésekkel, hanem ő felsége a király is, ki, miután már korábban a koronás arany érdemkeresztel tüntette ki, az 1885. évi orsz. kiállítás alkalmából legmagasabb elismerését nyilvánította. Schunda most készíti a kétezredik pedálzimbalmot, melynek befejezését megünnepli, még pedig nagyszabású cimbalom-hangversenyvel, bankettel stb. melyre számos előkelő vendég lesz hivatalos. Ez alkalommal egy röpirat a cimbalom történetéről és két érdekes füzet jelenik meg, melyek cimbalom-átiratokat tartalmaznak és úgy bel, mint külföldön elismert cimbalomiskolájának ugyszólván folytatását és kiegészítését fogják képezni. Előrelátható, hogy Schunda ez alkalommal megérdemelt ovációkban fog részesülni, de legnagyobb elis-

ták meg a második köztársaságot háromnapi vérengzés közt, melynek története ép oly gazdag a hősi önfeláldozás, mint a legnyomorultabb és leggyávább rablógylösségek példáiban.

De ugyanazon nemzedéknek, mely e hallatlan jogbitorlás tanuja volt, osztályrészül jutott az is, hogy tanuja legyen a nem ez is kérelhetetlenségének, mely III. Napoleon uralmának ép oly gyalázatos véget vetett Sedannál, a mily gyalázatos volt kezdete decz. 2-án.

Arany Lajos.

Volt egy virág . . .

Volt egy virág . . . Hallottad-e
 E kis regét szép angyalom?
 Ott lenn a méla völgy öléin
 Rejté az árnyas zöld vadon.

De a magasra vágya és
 A bérczre fel kívánkozék,
 Melynek magas kopasz feje
 A nap forró esőkjében ég.

Szegény kicsi bohó virág!
 Pihen rég elhervadva már,
 Nem gondolá: hazug, hideg,
 Ott sem a fényes napsugár.

Kersék János.

Az első fellépés.

— Rajz. —
 K. Mártonffy Imrétől.

Három órával az előadás előtt a nép már ostromolta a színházat. Nevezetes nap volt, mert híres vendég lépett fel „Rómeóban“, s kezdő próbálkozott „Juliával“.

TÁRCZA.

Az államcsíny évfordulója.

(1851. december 2.)

— Történelmi kép. —

A fentjelzett napon, 36 évvel ezelőtt fojtotta Bonaparte Lajos a későbbi III-ik Napoleon az 1848-iki francia köztársaságot saját vérebe. Ma 36 év múlva, a tizennyolcz évig tartott harmadik császárság, Sedan és a commune után Franciaország — úgy vélem ismét ott áll, hogy egy újabb államcsíny következhetik be Boulange személyével.

A mostani zavart belügyi viszonyok legalább erre következtetnek. — Tárczánk — különben illet, mint politikát, nem ölelhetvén fel, — térjünk a dologra

1851. dec. elsején este elfogadás volt az Elysée palotában. A társaság nem volt nagyon számos, az élénkség is hiányzott, mintha mindenki érezte volna, hogy van valami a levegőben, a mi egyaránt fenyeget mindenkit. A köztársaság elnöke, Bonaparte Lajos hg. halvány arca kimerültséget árult el, melyet jelentéktelen gyöngékedésnek tulajdonítottak.

Mialatt egy kandallóhoz támaszkodva, néhány egyénnel társalgott, szeméit koronkint végig jártatá a termen, mintha valakit keresne. — Tíz óra tájban egy nemzetőr-ezredes lépett be, kivel az elnök egy futó pillantást váltott. Ez ember neve Virye a volt.

merés mégis csak a sikerben rejlik, melyet a hangszergyártás terén felmutatni képes. Schunda pedálcimbahariból igen nagy a kivitel külföldre is, hol az általa kiadott iskola szerint tanulnak.

A jobb folyosó végén van Wünsch Róbert ismert cement technikus és betonmunkálási vállalkozó epreskert-utca 27. sz. a gyárának csoportja. Itt láthatók minden nagyságu elcsoporthatlan cementszövetek, cementlapok csinosan márványozva és szép mintákkal, melyeket nagy előszeretettel használnak újabb építkezéseinknél. Az eczég által készített betonirozások munkálatai, melyek közül néhány a rajza a csoportnál látható, továbbá szabadalmazott salakbeton-boltozatai, melylyel a budapesti m. kir. honvédségi Ludovika akadémia nagyszabásu új istállója és a kassai tűzérési lak-tanya istállója boltozva vannak és mely fölött ő felsége a Ludoviceumban legutóbbi történet látogatása alkalmával nagy dícsérettel nyilatkozott, oly specialitások, melyek a szakemberek teljes elismerését vívták ki. Ez istálló-boltozatoknál egyéb nagy és számos előnyei mellett az az érdekes, hogy eczél szerű és szilárd szerkezet csaknem ugyanazon árban állítható elő, mint a kezdetleges faszerkezet. E czég a fővároson kívül Kassán, Kolozsvárott, Miskolcon, Eperjesen, Nagy-Kikindán, Nagy-Szombaton, Trencsénben, Teplitzben, Diósgyőrött, Zimonyban, Sopronban stb. összesen mintegy 60,000 meter beton-csatornát rakott le. Wünsch ur szívesen ad ily munkálatokra nézve bővebb felvilágosítást.

A lévai kórház-kápolnára befolyt adományok.

II.

A 2-ik számú adakozási íven a „Lévai kórház-kápolnára” adakoztak: Fötiszt. Szabady Gyula 5 frt, Lakner László 2 frt, Lakner Antal 5 frt, Schwarcz György 2 frt, összesen 14 frt.

A 38-ik számú íven: Liphay Ágoston 2 frt, Liphay-Fekete Julia 50 frt, a gyűjtő család 100 frt, összesen 152 frt, mely pénzek a lévai takarékpénztárban vannak elhelyezve.

Kis-Kereskény, 1887. decz. 3.

Mailáth István.

Különfélék.

— **A tombolaestély,** — melyet Lévan a helyb. nőegylet f. hó 10-én a megyei kórház-kápolna építésének javára rendez — a legszebb sikerrel kecsegtet. Ismét lesz alkalmunk meggyőződni azon magasztos felfogásról, melylyel vármegyénk

Végre a színház kapusa kinyitotta a bejárat, s a nép betolult a szűk nyíláson, fel a karzatra, hogy jó helyet keressen.

Mindenki helyet szorított magának, aztán végre elnémult a zaj, helyet adva annak a zsbongó morajnak, mely az előadás kezdete előtt a színházakban hallatszik.

Most már kényelmesen lehetett értekezni a várandó dolgokról.

— Mondom önnek, hogy „Romeó” legfényesebb szerepe; a lapokban azt olvastam, hogy Amerikában háromszázszor játszta egymásután. Az impresszárió annyit is keresett ez egy darab után, hogy jószágot vett magának, már pedig Amerikában a jószágok nagy kiterjedésűek. Tudja-e azt? A megszólított dühösen állít, hogy teljesen ismeretes az Océánon-tuli viszonyokkal, aztán jobb szomszédnőjéhez fordult.

— Én azt hiszem, hogy a mai „Julia”-tól nagy vakmerőség volt, hogy ily híres művésszel fellépjen, minden bizonynyal hatható pártfogói vannak, kik ezt kieszközték.

A műértő szomszédnő, várva a műélvezetet, lázasan forgatja kötötűjét és feleli:

— Itt nincs más kiút, kedves barátom, mert vagy vakmerően kell megragadni az első kínálkozó alkalmat, vagy pedig évek hosszúáig alárendelt állásban várakozni, ez utóbbit pedig nem mindenki tűri.

— Csakugyan első fellépése?

— Az; úgy értesültem, hogy tulajdonkép szüksége se lenne arra, hogy színpadra lépjen, családja vagyona, de a leányka különféle műkedvelő előadásokban tölfedezte és felfedeztette tehetségét. Ma majd meg-

nemesen gondolkodó intelligenciája sorakozik, hogy a szenvedő emberiség javára emelt csarnok mellé a kórház derék apolói részére kápolnát emeljen. — Felekezeti különbség nélkül minden értelmes ember részt vesz a jó ügy megvalósításának szent munkájában; a közönség jó része és a fiatalok a megye legtávolabb vidékéről is összesereglik, hogy kedélyes szórakozás mellett személyesen rójja le kötelességét, míg mások a rendezőségétől vett sorsjegyek megvételével járulnak a siker biztosításához. — A tombola-játékhoz a nyereleménytárgyak — mint értesülünk — f. hó 8-ától kezdve az „Oroszlán” vendéglő termében kiállítatnak s 10 kros belépti díj mellett megtekinthetők.

— **Toldy Zsigmond** szántói bérlő és birtokosnak széles körben ismert s tisztelt családját gyász érte; Toldy Zsigmondnének édes anyja, Stangel Máténé, született Keller Cecilia asszony hunyt el f. hó 1-én életének 66-ik éves korában. — Béke lengjen a derék családnyra áldott porai felett!

— **Változások a r. k. papság körében.** Turcsányi Béla cesztvei plebános Csiffára neveztetett ki plebánosnak. Garai István szbenedeki káplán Dágra küldetett helyettesnek. Szt.-Benedekre Csizmar Márton taszári káplán, Taszárára pedig Nédernán József ujmisés neveztetett ki káplánnak.

— **Iskolai ünnepély.** A körmezbányai főreáliskola Toldy-köre — írja levelezőnk — ma Tompa-ünnepélyt rendez, mely alkalommal lesz felolvasás és több szaválás Tompa műveiből. Az ifjuság a legszebb uton halad arra, hogy betöltse azon hazafias kötelességet, mely ifjuságunkat nagyjaink iránt való tiszteletrre s hazai iródmunk iránt való lelkesedésre tanítja. Örömmel látjuk az ifjuság eme törekvését s mint követésre méltót ajánljuk a felvidék többi iskoláinak is.

— **A kaszinó-estélyek** rendező bizottsága — mint értesültünk — a múlt hó 30-án tartott ülésén a legközelebbi estély napjára a hó 17-ét tűzte ki.

— **Szétugrasztott hitelszövetkezet.** Budapestre a rendőrség már hosszú idő óta kísérte figyelemmel a „magyar hitel- és takarékszövetkezet” című zug pénzintézet üzemeltetésére is a felmerült sok panasz miatt szükségesnek látta a beavatkozást a múlt hó 28-án szétugrasztotta a család szövetkezetet, mely — a szegényebb sorsu iparosok és tisztviselők jóhiszeműségével visszaélve — két év alatt ezeket csak ki s ezeket csak meg. A szövetkezet vezérigazgatója, Dr. Gyurgyik Gyula, körmezbányai volt orsz. képviselő és az igazgatóság tagjai a Fortunában várják méltó büntetésüket.

Az Újbányai Casino-Egylet saját helyiségeiben 1887 évi deczember 10-én működő szín-előadást rendez. Ez alkalommal színe kerül: „A tör.” szereplők: Vitkovits János, Balbach Béláné, Volánszky Ferenc, Kraft Károly, Dr. Balbach Béla, Kraft Ká-

rály, hogy valóban ihletett-e, mert ez a „Romeó” . . .

A bájulat általános kiáltása csirájában elfojt az ünnepelt vendég művészetének esetelését. A nagy csillár fényben ragyogott; a tágas nézőtér minden oldalán ünnepi fény látszott. Mi sem marad homályban, mert néhány perc és a valódi művészek költői fiatalágu alakja lépett a színpadra.

Azok, kik műbíráló szándékkal jöttek, riadó tapssal fogadják a föllépőt és eleve aláírják az ítéletet, mely tul az Océánról érkezett.

Midőn a daliás alak színpadra lépett és a művészet szent tűzétől ragyogó szemét végigjártatta a közönségen, győzelme már kétségtelemné vált. „Romeó” megszólalt. A szerelem dala zeneként hangzott ajakáról és elbűvölt mindenkit.

Hát „Julia” a kis kezdő?

Feledve lett mesterek tanítása, feledve a dicsőség és tetszés iránti törekvés, csak halálos félelmet érzett. Gépiesen morzsolta végig szerepét és a közönség megülő közönye érthetően adta tudtára, hogy az álomnak vége. A közönség riadó tapsokra fakadt, a babérszörök zugva hullottak „Romeó” lába elé, s a szegény kezdő, ki öltözőjébe menekült, gunyos fájdalommal mondá, hogy nincs része e diadalban, hogy örökre száműzve van a művészet birodalmából.

„Julia” halotti ruhájában, halotthoz hasonlóan feküdt a pamlogon és halvány arcát a párnák közé temet. Ekkor kéz fogta meg kezét, és fardat pillája kinyit.

Valjon mit akart „Romeó” „Julianak” méltatlan képviselőjénél! Megmagyarázhatlan hatalom hozta ide a művészt és bárha

rolnyé és a „Box és Cox.” Vigjáték 1 felvonásban. Szereplők: Batori Ferencz, Baumann Samu, Kreskó Lajosné.

— **A kisdödáv és a vármegyék.** Most, hogy az orsz. kisdödáv egyesület Budapestben ötven éves jubileumát ünnepelte, érdemesnek tartjuk feljegyezni azon néhány lelkes vármegye nevét, melyek e humanus intézményt saját területükön belül meghonosították. E törvényhatóságok: Békés, Szatmár, Győr, Sopron, Felér, Borsod és Szabolcs. E vármegyék területén minden egyes községben van kisdödáv, habár némely helyen még egyelőre kezdetleges állapotban. A többi vármegyék nagyobbára közönyös hallgatással fogadják a központi egyesület felhívó és buzdító átiratait.

— **A körmezbányai magyar egyesület** — mint levelezőnk írja — november hó 27-én a főreáliskola dísztermében igen sikerült felolvasó-matinét rendezett, melyen Teschler György főreáliskolai tanár, „Az emberi gégről” értekezett. A felolvasó folyékony és vonzó előadása nagyon lekötötte az aktuális értékű tárgy iránt az intelligens közönség figyelmét és érdeklődését tovább egy óránál.

— **Nemzetközi kiállítás.** A jövő évben Brüsszel városában tartandó nemzetközi kiállításra a hazai borászat és szesz italok kiállításával az e tárgyban szükségelt intézkedések megtételével a dr. Matkovics Sándor államtitkár elnöke alatt működő bizottság Saarossy Kapeller Ferencz min. titkár bizta meg, ki hazánk bortermesztőit és kereskedőit a kiállítási program és bejelentési iv megküldése mellett a részvételre felhívta. A már eddig is beérkezett jelentések után itélve, hazánk borászata a kiállításban méltóan lesz bemutatva. Amennyiben egyes termelők — vagy kereskedők felszólítást tévedésből nem kaptak, a nevezett min. titkárhoz fordulhatnak, vagy az országos borászati kormány bizottsághoz (földmívelési miniszterium.)

— **Szülők figyelmébe.** Alig van betegség, melyet nagyobb joggal lehetne modern bajnak nevezni, mint a rövidlátást. A magasabb tanintézetek felsőbb osztályaiban a rövidlátók száma 60, sőt 70 százalékot tesz ki. De nemcsak a műveltebb osztályok, hanem a munkásosztály körében is mindinkább elterjed ez a betegség, melynek főképpen a szülők könnyelműsége és a hibás iskolai rendszer az oka. Leányiskoláinkban túlságos időt szabnak a kézimunka tanítására. Pedig ez nincs helyén, mert különösen a homályos téli napokon legfőképpen csak délben, teljes napfény mellett lehetne a gyermekekkel finomabb munkákat végeztetni a szem veszélyeztetése nélkül. De nemcsak az iskolában, hanem otthon is nagyon sok veszély környezi a gyermekek látóképességét. Távól az ablaktól készíttik iskolai feladatukat vagy olvasgatják könyveiket s midőn itt már nem látnak többé, akkor az ablakhoz mennek s ott addig folytatják foglalkozásukat, míg azt a teljes sötétség lehetetlenné teszi. A baj annál nagyobb, mert éppen a legszorgalmasabb és a legtehetségesebb gyermekek vannak így. Ók vannak első sorban kitéve a szemromlás veszélyének, a mi nemzetgazdasági

kívül a tapsvihar egyre hangosabbá lett, a művész nem mozdult, mert azok odakünn nem mondhattak neki újat, mivel azt itt találta meg, a vizsgálató dicső szerepében.

— Ne sirjon, kisasszony, mert amit elvesztett, alig érdemes egyetlen könyvre. Csupán a hiúság, a dicsőség vágya fordított önnek hátat, szive alig szenvedett veszteséget. Nincs okom panaszra, férfiasan álltam meg helyemet a világ forrongásaiban, de midőn városról városra, hegyen völgyön elrobogtam, gyakran megirigyeltem a szegény egyszerű vasuti őrt, ki családja körében ült tűzhelye mellett; meg volt neki az, mi nekem hiányzik: otthon. Csak akarnom kellett volna, hogy kielégítem e „szeszélyt,” mint a többi nevezi, de vándorlásaimban nem akadtam a nőre, ki lángra lobbanthatta volna a szivemben szunnyadó vágyat. Ön, kisasszony, elhagyta szerény otthonát és gyöngéd alakját a véletlen vad szeszélynek akarta martalécul vetni; nyiltan megvallva, erre nézve nincs önben elegendő anyag. Ily szelid szem, mint az öné, édes boldogságot hirdethet ugyan a férfúnak, de arra nincs hatalma, hogy a vakmerőt korlátok közt tartsa. A mai „Julia” egykor teljesen fel fogja fogni szerepének bizonyos oldalát, az édes, odaadó szerelmet és engedje, hogy hivatott szerelmes mondassa meg önnek, hogy ez a művészet teljesen elegendő arra, hogy a nő életét betöltse.

A leányka felkelt. A művész beszédje közben csodálatos fordulat történt benne. Igaza volt, el lehetett tűrni, talán el is fogja feledni a sorsát, mely érte, de midőn bucsuzásul nyújtá kezét, melyet a művész ajakához emelt, oly mardosó fájdalom járta át bensejét, minőt még álmanak meghiusulása se költött benne.

szempontból nagyon súlyosító körülmény. Nincs olyan testi fogyatkozás, melynek a gyermekek gyanutlanabban esnének áldozatul, mint éppen a rövidlátás. Tulbuzgóságokban észre sem veszik, hogy szemüket megerőltették. A látás hirtelen, váratlanul gyöngül meg s ilyenkor már bajos a segítség. Épen ezért résen legyenek a szülők, különösen a mostani idöszakban, midőn az alkony már korán delután beáll.

— **Párbaj.** E hó 3-án délelőtt P o k o l Károly m. kir. honvédhadnagy és L e i d e n f r o s t Tivadar tart. lovassági hadnagy kardpárbajt vívtak, melynél P o k o l Károly súlyos sérülést szenvedett.

— **Új postaegyezmény** lép életbe január elsejével Ausztria és Magyarország közt. A két állam képviselői közt több napon át folytak ez ügyben Budapestben a tárgyalások. Az új egyezmény az 1868-iki szerződés alapján áll ugyan, de több pontra nézve reform van benne, tekintetbe veszi a posta- s távíró-ügy fejlődését s kiterjed olyan részletekre is, melyek a régi egyezményből kimaradtak. Az új szerződés 10 évre kötöttik.

— **Vöröskereszt-egyleti ápolónői tanfolyam.** A magyar vöröskereszt-egylet 1888. évi január 1-én új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet kórházban oly nők részére, kik állandóan az egylet kötelességében kívánnak szolgálatot tenni. Az üresedésben levő 12 helyre pályázat minden kifogástalan erkölcsű nő 20—40 életév között, ki kellő minősítéssel bír és azt igazolni is képes. A kellően felszerelt folyamodványok vagy közvetlenül, vagy a helybeli fiókegylet útján a vöröskereszt-egylet igazgatóságához Budapestre legkésőbb f. évi decz. 15-ig intézendők.

— **Biztosítók figyelmébe.** A kir. tábla a napokban fontos döntvényt hozott. Kmondotta ugyanis, hogy a biztosítási díjak nem az ügynökségnél, hanem a kötvényt kiállító társaságnál fizetendők. Kimondotta továbbá, hogy a kárbiztosításra vonatkozó üzleti könyvek csak akkor bírnak bizonyító és döntő erővel, ha a fűgynökségnél vezetettek.

— **Harcz egy pánszláv lap ellen.** Mikor a felvidéki magyar közm. egyesület az első töt gyermekekből álló szállítmányt küldötte le az alföldre, a Narodni Hlastnik című pánszláv lap volt az, mely legjobban kikelt a magyarosításnak e barbár, kegyetlen és szivelen módja ellen. A felvidéki közm. egyesületnek vármegyénkben székelt választmánya is megsokalta e töt lap fellajdulásait s e hó 20-án — mint levelezőnk írja — Szkiezón herczeg O d e s e a l c h y Arthur elnöke alatt annak kastélyában Mailáth István fő-, Máriaassy István alispán, Ruffy Pál főjegyző, Konkoly Sándor orsz. képviselő s még számos résztvevő jelenlétében ülést tartott, melynek egyik s érdekes tárgyát az képezte, hogy az említett pánszláv lapnak terjedését miként lehetne megakadályozni? Az értekezlet elfogadta vármegyénk főjegyzőjének azon indítványát, mely szerint az egyesület osszon ki a vármegye egyes vidékein a hazafias Sv et és V l a s t című lapokból száz példányt teljesen díjtalanul s így

Ajkai halkán rebegék:

— Köszönet, uram. Utaink messze elágaznak és talán soha se fognak többé találkozni. Az öné magasra viszi fel a művészet tetőpontjáig, az enyém pedig vissza a szegény polgári helyzetbe. A legközelebbi „Julia” mellett feledni fogja a mai kontárt, én azonban örökre meg fogok emlékezni az egyetlen „Romeó”-ra, kit ma láttam.

Ezzel „Julia” az ajtó felé indult, de érezé, hogy kezét hévvel megragadják és „Romeó” mondá:

— Ön az imént azt mondá, hogy fel a visszatéréstől, nos tehát, vegyen magának bátorságot és jöjjön velem. Nem mint társnőm a színpadon, hanem oly szerepben, minőt az imént említettem. Meglehető dicsőséget és tetszést aratok, s jövőben becsületesen fogunk osztakozni, minthogy e dolgok mégis némi értékkel bírnak önre nézve. E jelmezben, melyben annyiszor hangoztattam a szerelem csalóka szavait, e jelmezben akarom ma hangoztatni az igaz, őszinte szerelemét!

A művész fényesen és folyton növekedő tetszés mellett végezte vendégszereplését. A lapok, melyek elutazását jelentették, még azzal a hírrel is meglepték olvasóikat, hogy a fényes pillangó könnyelműen jutott egy kis leány hálójába, ki az élet és tapasztalat minden szabálya ellenére vereccsével ülte legfényesebb diadalát.

Azóta kökényszempár válogatja a számtalan illatos levelet, melyek a művészhez érkeznek. Ami férjem urannak nem való, azt a szigorú titkár legott visszaküldi. A művésznek nincs ellenvetése az eljárás ellen, hiven ismétli otthon „Romeót, s a választ, melyet kap, nem Shakespeare nyelvén hangzik, nem, hanem oly nyelven, me-

a magyarfaló Národní Hlastnik terjedése vármegyénkben meg lesz akadályozva. — Üdvözöljük a választmányt ezen, a magyarság terén tett legújabb lépéséért, melytől a siker bizonyára nem is fog elmaradni.

— **Budapesten** s országsterve nagy feltűnést keltett azon hír, hogy kulturális fejlődésünk egyik előkelő esernyőjében a nemzet közkinésének őrizése körül, hűtlenség követett el. Ez iránt Polónyi Géza interpellációt intézett a kultuszminiszterhez. A kormány egy bizottságot küldött ki az ügy megvizsgálására, mely már meg is kezdte működését.

— **A deficizt és a cigarettát.** A megnehezült idők viharos járása boronálta őket így össze. A cigarettát is segítségére megy az állami pénzügy súlyedező hajójának. Vékony dongájához, karesu természetéhez biz ez terhes feladat; de hát a „muszaj“ nagy ur. Vérszerinti atyafiai a hóri-horgas „Virginia“, a középső „Britannica“, a gyöngéd „Regalita“ és a marezona „Cuba“ is ott fázdoznak a honnont nagy munkában. A cigarettát eddig ki-kihuzta magát e kötelesség alól. Allampolgári kötelem helyett a felebaráti szeretetét gyakorolta. Az állam zsebe helyett az egyesek zsebében segített. Rajta csípték a finanszok s most a törvény jármába akarják befogni. Legutóbb a dohányjüvedék kezeléséről szóló legújabb törvényjavaslat szerint a szivarkahüvelyek készítése, árulása megtiltatik. A diszes „hülzni“-k és az öngyártás korszaka hát mulóan van. Lesz pusztítás ezentúl „Hungária“-ban. „Sultán“-ok kerülnek füstre és a „Hölgy“-ek jönnek tűzbe, ha csak a cigarettázó világ tul nem jár a finansz eszén és cigarettáit nem úgy sodorja.

— **Rövid hírek. — Időjárás.** A jövőhöz: Helyenkint ködös időt várhatni, itt-ott esapadékkal, kevés hőváltozás mellett. — **Nyitrán** néhány hét óta Tóth Béla színtársulata játszik a közönség élénk érdeklődése mellett. — **Vas czirkusz** építésére kér Kremser berlini igazgató engedélyt a főváros tanácsától s már folyományozott is alkalmas telek átengedése. — **Kassán** a hó 29-én nagy érdeklődés között iktatták be Bubiés Zsigmond új püspököt. — **Magyarországban** 39,552 ujonczjutalék és 3955 főnyi póttartalék lesz jövő évben kiállítandó. — **Komáromban** élénk mozgalom indult meg egy állandó dunahid építése érdekében. — **Teplicz mellett** víz árasztotta el a Viktória-bányát, de a munkások közül egynek sem esett baja. Az áradat még egyre nő s pusztulással fenyegeti az egész telepet. — **Kinevezés.** A török-szt.-mártoni állami polgári leányiskolánál megüresedett tanítónői állásra Schiller Irma ar-maróthi tanítónő nevezetett ki. — **Bakabányán** mult hó 12-én alakult meg az első magyar bibliotársulat és azonnal megkezdte működését. A társulat e kerülete Hont- és Barsvármegyéket foglalja magában. — **Angol** orvosi körökben azt beszélnek, hogy a német trónörökös torokbaja nem rák jellegű.

A podluzsányi harangokhoz.

(Munkay János esperes-plébános urnak.)

Hallod ez égi zenét? Isten szól általa hozzánk,
Mennyi esodás bájjal tölti el a szíveket!
Ifjúkorom bívós, ragyogó emléke, köszöntlek:
A mi szavamban eseng, az nem arany, nem ezüst.
A ridog érez esöngése sivar lelkek lakomája:
Élő hit, szeretet ér csak a szíveikig el.
Zeng-bongj századokon jó- és balsorsban örökké
S köznapi gondokból égbe emeld a szívet.
(Garam-Ujfalu, 1887. aug. 11-én.)

Cserei József.

Gondolatok.

— Irta: Sir Leon. —

A mértékletlenség ugyan ölbe vesz, de egyuttal örökre lánczba tesz; a mértékletesség nyugalmi rövidék, de egészségek.

* * *

A bolond nem mindenkor szerencsétlen, a bölcs nem mindenkor szerencsés; még sem volt a bolondnak teljes szerencséje, a bölcsnek teljes szerencsétlensége.

* * *

Ember! morgásod el lesz felejtve, csendes hallgatásod soha.

* * *

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető Zuhany. —

Meglehet. Orvos: A bíróné talán meghittotta magát egy küssé? — Bíróné: Meglehet, mert már három nap óta olvasok egy könyvet az északi s pólusról a jéges tengerről.

Öszinte. Hogy meri feltenni az én kalapomat és úgy zézegetni magát a tükörben, maga hazsontlan! — Szobalány: Oh kérem csak szerettem volna látni, hogyan illik ez a kalap szép arczhoz.

Udvariás figyelmeztetés. — Uram, — szólítá meg a vendéglős, egy fizetés nélkül távozni akaró vendéget, — jusson eszébe, ha tárczáját elveszíténé, hogy itt nem vette ki azt a zsebéből.

LEVELEZÉS.

I.
Ar-Maróth 1887. nov. 30.

Tek. Szerkesztő ur!

Az utóbbi napokban sok mindenféle történet történt városunkban; becses engedelmevel a történeteket röviden a következőkben tudatom b. lapja t. közönségével: A „Barsmegyei Hírlap“-nak tegnap volt a temetése. A volt szerkesztő leköszönt, az ujonan választott Deme Károly pedig „Barsvármegye“ czim alatt fogja szerkeszteni a hamaiból phönixként föltámadó újszülöttet.

Alig hangzott el a „requiem“ az elhunyt fölött, midőn sokfelől hangzó „tűz van!“ „tűz van!“ kiáltások rémitettek meg bennünket. Czíglán Izidor, helybeli vagyonos polgár háza állott tűzben, a mely teljesen leégett. Ezer szerencse, hogy szélcsend volt s így több épület nem esett a tűz martalékául. Rövid idő alatt ez már a második eset, de azért egy tűzoltócsapat szervezése még mindig csak jámbor óhaj marad.

Ha már benne vagyok a hirmondásban, nem feledkezem meg egy germanicáló kompániáról sem, melyet Maróth egyik vendéglőjében hallottam Germánia ékes nyelvén diskurálni.

Megjegyzésre méltó, hogy a társaság tagjai megyei tisztviselők voltak, kik tudommal mindannyian jól beszéltek a magyar nyelvet, de egy, nem magyar hangzású névvel dicsekedő társuk kedvéért — talán csupa udvariasságból — dajcsoltak. A hangadó természetesen a nem magyar hangzású név birtokosa volt. Ez urak talán feledik, hogy Magyarországon élnek s magyar kenyeret esznek . . .

A tek. szerkesztő ur szíves beleegyezésével ezután szorgalmasabblevelezője leszek becses lapjának s kis városunk eseményeit sietek t. olvasó közönségének tudomására hozni.

Ezek után maradtam a Tek. Szerkesztő urnak stb

Maróthi Béla.

II.

Thaszár, 1887. nov. 30.

Tek. Szerkesztő ur.

Föt. Kormanovich Endre thaszári plébános ur, ki nem rég lett a csifári plébániáról a thaszárra kinevezve, f. é. november 28-án tartotta ünnepélyes beigtatását s egyuttal névnapját is. A kerület papsága, valamint a környékbeli világi urak igen szép számmal jelentek meg ez ünnepélyen. Az ünnepély alatt igen vig hangulat urakodott, a mi legjobb bizonyítéka a jó mulatásnak. A kerületi esperes Kittenberger István ur mondotta az első felköszöntőt; a maga és a kerület papsága nevében melegen üdvözölve az ünnepeltet, ki később szintén poharat emelt a kerület érdeműs esperesére és paptársaira. Az ünnepély folyama alatt az „arany s z á j u b e n e d e k i p l é b á n o s“-tól is érkezett a következő levél:

„Főtisztelendő Plébános Ur! szeretett Barátom! A fényár, melyben a kereszténység fővárosa Róma ez idén s a következő évben ragyogni fog, oly nagyszerűen igérezik, mely az eddig tartott valamennyi világi s egyházi ünnepélyekről letépi a koszort; de ezután a legelénkebb fényképet alkotja és örömtűk tornyát leginkább fokozá egyházi kerületünk keretén a thaszári ünnepős tiszteletére mozgósított zarándoklat! Győztél dicső bajnok! A diadal sisakja fejszúson lebeg! Győzött égberedt érdempajzsod! Győzött az igazsággal dicsőfűzézett istenasszony: Asztaea! Szerénységed. — Egyházi s honfiai éreneyid paritványával ifjú Dávidként leterített a veled versenyző óriásokat! Ezen biztos vívmányodnak már magasztos keresztneved is szolgált előhírnökül! Hisz közmonda alapján: „András jobb ember, mint más!“ Ma az igtatás napja; ünnepélyesen igtatta a kerületi barátság a testvériségnek cseppjeit, melynek kedvverítő ereje s tűzgerjesztő lángja egygyé olvasztja a szivhuokat, elővarázsolja az égi egyöntetűség eszményképét, melynek zászlóját a Te barátságos szakasztott hí kezd lobogtatja a mai felavatási és védszented gyémántesatos ünnepén! Üdvökivánataim saszárnynai az általam köszöntött kerületi korona szinterén lebeg, porhüvelyemnek azonban a hegyormok által is visszhangzott hurutod dudálása folytán a kaudalonnál kényserülők andalogni s

rivalgva felkiáltani: „Az Isten áldásának zuhatagja aradjon feletted! egészséged rózsaszálai el ne hervadjanak egy századig még!“ Záradéku pedig szerény asztalunknál, kiürítvén a billikomot, babéros költő ezen szivföhásztát elzengemeyezni lelkesülünk a dághi plébániára felmagasított G. . . y J. . . s barátom urammal:

Érted esillog e pohár bor, érted vív,
Tele tüzrel, tele lánggal mint e szív!
Volna szívem felszökkelne mint a kút,
Venni tőled barátságot s nem bresut!

Éljen az ünnepös! Éljen az egész koronra! Kelt Sz.-Benedeken november hó 27-én 1887. évben. Hű barátod O. . . János sz. benedeki plébános. r. l.

III.

Bars-Szt.-Benedek nov. 21.

A cseréptetőzet előnyéről ohajtok egyet-mást ehmondani a lapok t. olvasóinak. Egy időtől jegyzői köröm nagyon elszomorító eseményeknek vált helyszínévé: mert két hó és két nap alatt nem kevesebb mint öt tüzvészről tétetett jelentés a közigazgatási hatóságnak. És pedig:

Szeptember 18-án, reggel Kovácsiban égett le egy ház. Szerencsére a házakon fujt végig a szél. Szélességökben fujva az egész házior elhamvasztott volna.

Megint október 31-én Némethiben a bírónak réten épített szénatartója a benne volt szénával hamvadt el. Ezt kétségkívül valami kötni való jó madár boszuállásbogyujtotta fel. Éppen ezért nem volna célellenes, ha elrendeltetnék, hogy ne csak a községi bírónak, de az előjáróság többi tagjának is összes vagyona a községi pénztár terhére tűzkár ellen biztosíttassék. Mert már az is megtörtént, hogy a boszuálló éppen az előjáróságnak legerélyesebb tagján hűtötte le istentelen szenvedélyét. Ha tehát valaki olyan nagy kedvet lel a boszuállásban, ám álljon boszut köztvetve önmagán is. Mert ilyen tapasztalatok után jóra való községelőjárókat majd kötéllal kellend fogunk.

De különösen itt Szent-Benedeken október 3-án este három ház égett le. November 18-án reggel egy ház hamvasztott el. Minden nagy szerencsétlenség mellett mégis szerencsére a szomszédos magas és cseréppel tetőzött káptalani magtár gátul szolgált a nagy szél által élesztett tűznek s annak köszönhető, hogy az utána következő házioron a pusztító elem végig nem járta irtoztató boszorkány tánczát. Megint tegnap este 7 1/2 órakor éppen a f. hó 18-án leégett háznak átellenében egy csekély viskó gyuladt ki és vele egyetemben az erős keleti szél által felkorbácsolt elem 13 házat hamvasztott el.

A tegnap leégett háztetőknek összes értéke ma felvett hivatalos becslés szerint 5000 ft. Más megégett tárgyaknak az értéke még nem tudatik. Egy kárvallottnak kivételével a többiek összesen 2850 ft-ra voltak biztosítva. Bizony egy községben 47 nap alatt három tüzeset nagyon is aggasztó esemény!

Éppen ezért a folytonos rettegéstől meglepett közönség azon gyanut táplálja, hogy itt kell valami olyan jó madárnak lenni, ki akár boszúból, akár ördögi szenvedélyből gyujtogat! Már pedig éppen az itteni szegény s többnyire csak napszámából élőködő nép nagyon is méltó a kímélésre: mert ha szellerházát képező egyedüli vagyona elhamvasztatik, tökéletesen tönkre van téve!

A tegnapi tüzvésznel szerencsére az október 3-án leégett házak egyike cseréppel van fődve. A pusztító elem már abba is beleharapott, de vele együtt a többi házior is a tűzoltók az elhamvasztástól megmenetették.

Ez az esemény intő tanulsággal szolgál arra, hogy az épületek nagyobb mérvű áldozat hozatalával is cseréppel tetőztesse nek be. A szalma ugyan sokkal olcsóbb, de biz az csak hig leve az olcsó husnak: mert a tűznek igen könnyű tápanyagul szolgál s rövid percek tartama alatt hamuvá semmisül.

Isten meentsen mindnyájunkat ilyen szerencsétlenségtől, de mi is védekezünk észszel és pénzzel a vagyonuukat elpusztító rémségek elem ellen.

Thuránszky Nándor.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

I.

Az ünnepély legszebb része volt, midőn a piac közepén a 10 és 5 éves szolgálati érmeke a hymusz hangjai mellett kiosztattak.

Tíz éves szolgálati ezüst érmet nyertek: Jaross Ferencz, Gertler Antal, Gasparek Ferencz, Groszner Mihály, Hlboky Alajos, idb. Mordinyi Agoston és Stefanek Mátyás.

Öt éves bronz érmet kaptak: Farkas Orbán, Stupiczky Lajos, Laufer Béla, Takács István, Kulik Károly, Borecsányi Pál, ifj. Mordinyi Agoston, Tromsdorf Károly, Hanák Sándor, Hadas János és Breuer Zsigmond összesen 18-an.

A rendező bizottság a mulatságra néve akkép intézkedett, hogy a lévai tűzoltóegylet összes működő tagjai, selmeczi vendégeinkkel belépti díjat nem fizettek, ezen

múltányos és szép intézkedés daczára mulatságunk fényesen sikerült, 78 ft 31 kr. tiszta jövedelmet adván, a vigság másnap délután 4 óráig tartott.

Hogy ünnepélyünk ily szép eredményel végződött, köszönhetjük azon egyéneknek, kik áldozatkészséggel karolták fel ügyünket, s anyagilag pártoltak, segítettek bennünket.

A bőkezű adakozók nevei: Ngys. Leidenfrost László ur, ki 50 ftal járult költéségeink fedezéséhez; — Ngys. Konkoly Sándor elnök ur, ki 5 akó, Gertler Antal 2 akó bort kegyeskedtek a tűzoltók tüzenek oltására adni; — továbbá: Takács István, ki selmeczi vendégeinket a köpinézéknél valódi magyar vendégszeretben részesíté.

Fogadják a nemes érzellemmel áthatott bőkezű adakozók szívélyes, halás köszönetünket.

Mult évben szolgálati éveik után ruha illeték 18 tagnak osztottat ki: még pedig: Laufer, Takács, Kulik, Gasparek, Borecsányi, idb. és ifj. Mordinyi, Hadas, Hanák, Tromsdorf, Breuer, Hlboky, Stefanek, Cservik és Jakabnak.

Szorgalmuk és ügybuzgóságuk folytán jutalmat kaptak: Grözner M. Abraham, Mezőnyi, Császár, Mészáros, Runna, Medveczky, Dudek, Androvics, Miklósy, Grözner A., Fromberger és Vilesek.

Jelen évben éremre jogosultak; Szemeredy Lajos, Ihring Géza, Cservik János, Sukhala István, Teszák József és Teszák János.

1886-ban a gyakorlatok szorgalmasan lettek megtartva. A tagok magokviselete kitűnő, ügybuzgalmuk kifogástalan volt.

A gyakorlatok alkalmával pontosan és szorgalmasan megjelentek s fontos ok nélkül nem mulasztottak, a miért ezennel megdicsértetnek: Laufer, Kulik, Abraham, Teszák József, Cservik, Mezőnyi, Gutman, Császár, Bukovinsky, Kürtvéfay, Gasparek, Borecsányi és Hanák.

A rendes gyakorlatokon kívül tapasztalás végett a város különböző részein tartottunk gyakorlatokat, mely alkalmával ismét kitűnt a kutak csekély vízbősége. Ezek folytán egy egészségi mint tűzbiztosági szempontból kötelességünknek tartjuk a háztulajdonosokat és a városi hatóságot figyelmeztetni hogy a kutak mélyítéséről gondoskodjanak. Valamint indítványozzuk, hogy a Zöldkert-utczából a fürdőhöz vezetők szük utca kibővítése és kocsi közlekedésre való átalakítása szorgalmaztassék.

(Folyt. köv.)

II.

Köszönet nyilvánítás.

Az idén az őszi gyűjtés alkalmával a „Stefánia-árvaház“ javára — mint azt a gyűjtőiv alapján velünk az árvaház felügyelősége közli — adakoztak: Toóth Zsigmondné babot, zsirt, Schubert Pálné 50 krt, Czirok Jánosné 10 liter petróleumot, Kolibál József 1 ft, Veisz Mórieczné egy véka babot, özv. Uhrin Pálné 20 krt, Schleifer Arminné 1 ft, Genzel Irma 50 krt, Belesák Lászlóné 10 liter babot és 1 frot, Bartókné 1 ft, Pográcz Miklósné 1 ft, Schön Alajosné 1 ft, Skadra Jánosné 50 krt, Herschmanek Lajosné 50 krt, özv. Victorisz Sándorné 1 ft. (Folyt. köv.)

A „Stefánia-árvaház“ gondnoksá a.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az irodalom legújabb termékei:

Népies irodalmi pályázat. „A magyar nép könyvesháza“ szerkesztésére pályázatot nyit egy népies elbeszélés, vagy ezikk megírására, mely elbeszélés, vagy ezikk oly eszmét vet fel, melynek megvalósítása a magyar nép anyagi vagy szellemi jólétét lenne hivatva elősegíteni, vagy valami rossz szokás káros voltát, megszűntetését tárgyalja. A pályamű terjedelme olyan legyen, hogy „A magyar nép könyvesháza“ 4-5 oldalnál ne legyen nagyobb. A pályaművek idegen kézzel írva s a pályázó nevét rejtő jellegű levéllel ellátva f. évi december 25-éig „A magyar nép könyvesháza“ szerkesztőségéhez küldendők Török-Szt.-Mártonba. A legjobb pályamű jutalma egy darab 20 frankos arany. A pályadíjat nyert dolgozat 1888. január hóban fog megjelenni. „A magyar nép könyvesháza“-ban.

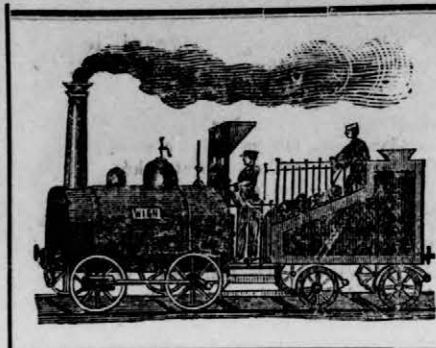
Az „Amerikai Nemzetőr“ című s New Yorkban magyar nyelven megjelenő hetilap január 1-vel 5-ik évfolyamát kezdi meg Az „Amerikai Nemzetőr“-re távol hazaköltő nagy szüksége van a magyaroknak; szükség van nem csak egy, de szünetalan okból. Az „Am. Nemzetőr“ az, mely a külföldön élő magyarok javára mindenkor sikra száll. Polgártársainkat folyton inti a kivándorlástól s hasábjain minden kínálkozó alkalomkor meggyőző érvekkal bizonyítja, miszerint Amerika sikos talaj a magyarok és oda neki nem szabad menni, ha itthon pusztán száraz kenyere is van. E lapot, mely a külföldön egyedül áll, minden magyar polgárnak, de legkivált papok, tanítók, megyei és városi előjárók, valamint casinók, takarékpénztáraknak és egyesületeknek meleg pártfogással erkölcsi kötelessége támogatni és terjeszteni. Nagy örömmel látnók, ha arra tömegesen előfizetnek. A lap előfizetési ára 1 évre 5 ft, mely o. é.-ben ajánlott levél útján felszűrtiben: Amerikai Nemzetőr. 149. E. 4th Str. New-York.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Könyv József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 ft 10 kr — 6 ft 30 kr. Kétszeres 4 ft 50 — 4 ft 80 kr. Rozs 5 ft — 5 ft 20 kr. Arpa 5 ft 40 kr. — 6 ft 20 kr. Zab 4 ft 80 kr. — 5 ft — kr. Kukoricza 6 ft — kr. — 6 ft 30 kr. Bab 6 ft 80 kr. — 7 ft 10 kr. Lenese 6 ft 50 kr. — 7 ft — kr. Köles 5 ft.

A GARAM-IPOLYVÖLGYI VASUT MENETRENDJE.

A vastagabb betűvel jelzett szám, az esti 6 órától reggel 5.59 percig tartó időszakot jelenti.

Léva-Csata Esztergom-Nána			Esztergom-Nána Csata-Léva			Csata-Ipolyság		
Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat	
	I.	III.		I.	III.		I.	III.
Léváról	ind.	7. — 4. —	Badapestről	ind.	8. — 11.20	Csata	ind.	11.03 6.15
Alsó-Várad	"	7.26 4.25	Bécsből	"	10. — 9. —	Zalaba	"	11.21 6.31
Nagy-Salló	"	7.57 4.54	Esztergom-Nána	érk.	9.19 4.17	Ipoly-Pásztó	"	11.43 7.02
Zeliz	"	8.27 5.23	"	ind.	9.50 4.45	Bél	"	11.56 7.16
Csata	érk.	9. — 5.56	Köhid-Gyarmat	"	10.11 5.12	Szakállos	"	12.14 7.36
"	ind.	9.24 6.28	Kéménd	"	10.29 5.32	Visk	"	12.33 8. —
Bény	"	9.41 6.51	Bény	"	10.43 5.53	Ipolytság	érk.	1. — 8.29
Kéménd	"	9.55 7.07	Csata	érk.	10.57 6.09	Ipolytság-Csata		
Köhid-Gyarmat	"	10.12 7.28	Csata	ind.	11.15 6.45	Ipolytság	ind.	7.20 4.10
Esztergom-Nána	érk.	10.32 7.50	Zeliz	"	11.49 7.20	Visk	"	7.48 4.40
Badapestre	érk.	11.30 9.25	Nagy-Salló	"	12.24 7.57	Szakállos	"	8.11 5.06
Bécsbe	"	6.14 5.53	Alsó-Várad	"	12.48 8.22	Bél	"	8.26 5.22
			Léva	érk.	1.12 8.46	Ipoly-Pásztó	"	8.44 5.42
						Zalaba	"	9.02 6.01
						Csata	érk.	9.18 6.16

En, Csillag Anna
 185. cm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föltalált kenő- s 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbőrt, arának elősegít egy rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr., 1 fűt, 2 fűt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése vagy postautányvétel mellett az egész világba.
CSILLAG és TÁRSA.
 Budapest.
 Király-utca 26.

49. szám. H I R D E T É S E K. Deczember 4.

III.
Árverési hirdetményi kivonat.
 A verébélyi kir. járásbírósg mint tlkvi hatóság közli, hogy Nagy Antónia budapesti lakos végrehajtatonak özv. Hornyik Józsefné és társai végrehajtást szenvedő ellen, 404 fűt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a verébélyi kir. járásbírósg területén lévő Ény községben fekvő s az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-ának figyelembe vételével a Hornyik József végrehajtást szenvedő, valamint Hornyik Mária, Erzsébet, ugy Nagy László és neje sz. Hornyik Mária társulajdonosi nevére irt s az ényi 11. sz. tjkvben A + 2. sorsz. a. fekvőségre 16 fűt, az A + 4. sor alatti egész szőlő fekvőségre 56 fűt — továbbá az ényi 194. sz. tjkvben A + 1. sz. alatti egész ingatlanra 72 fűt, az A + 2. sz. alatti ingatlanból Hornyik József nevére irt 1/4 rész tulajdoni illetményre 288 fűt s végül az A + 3. sz. szám alatti ugy Hornyik József, valamint társulajdonosi nevére irt fekvőségre az árverést 96 fűtben ez nael megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi január hó 11-ik napján d. e. 9 órakor Ény község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.
 Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzeket a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
 Verébélyen, a kir. járásbírósg, mint tlkvi hatóság, 1887. évi október hó 24-én.

Dillesz kir. aljbíró.

Bérbeadás.
 Verébélyhez közel egy 56 holdas szántó-, szőlők s rétből s 2 házból álló gazdaság azonnal bérbeadandó esetleg eladandó.
 A közelebbi feltételek megtudhatók Léván a kir. közjegyzői irodában.

7 arany és ezüst érmet nyert legjobb KÉZI HARMONIKA
 Ariston, Eufonium, Melyfon, és ezek hangjegyei.
 Cziterák 8 fűt 50-től 80 forintig.
 Különösen ajánlja legújabb patent hangverseny cziteráit, mindennemű hangszereit, hegedű, fuvola, klarinét, szájharmónikáit, occarináit, zenélé albumait stb.
TRIMMEL N. JÁNOS
 harmonika gyár és hangszer-raktár.
 BÉCS.
 Képes árjegyzékek harmonika és hangszerekről ingyen és bérmentve. — Színezett árjegyzékek ismételdőknek 1 fűt előleges beküldés mellett.

Magyar gyártmány!
 A valódi **LENCK KÁVÉ**
 téslalmulja
 aroma, illat és az alkotórészek kifogástalan minősége tekintetben a kereskedelmünkben előforduló összes kávépótlékokat kapható minden csemege, fűszer és fogyasztási árukereskedésben.
S. L. védőjegye. Lenck-Ké.

A LEGJOBB **Szivarkapapir**
 a valódi **LE HOUBLON**
 francia gyártmány
 Hawley & Henry. Párisban.
 Óvás hamisított gyártmány ellen!
 E szivarkapapirt Dr. Pohl J. J. Dr. Ludwig E. Dr. Lipmann E. A bécsi egyetem vegyészeti tanárai legmegelőbb ajánlják kitünő minőségéért, tisztaságáért, s mert az egész ségre nézve semmiféle ártalmas anyagot magában nem foglal.

 FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Vakító fehérségű fogakat lehet kapni a világhírű.
Dr. POPP-féle zamatos fogpaszta
 rövid használata által.
 A fogak (természetes és műfogak) jó karban tartatnak és a fogfájásnak akadályoztatnak Ára 35 kr.
 A legerősebb fodormenta-olaj készül.
ANATHERIN FOG- ÉS SZÁJVIZ
 Dr. POPP J. G.-tól es. kir. udv. fogorvos BÉCS, I. Bognergasse 2.
 Kitünő gyógyszer mindennemű fogfájás, ugyszint a szájúreg és a foghús minden betegsége ellen. A gyermekeknek a fogzást könnyíti és nélkülözhetetlen ásványvizet használatánál. Bevált gargarizáló víz illt torokhajoknál és torokgyök ellen. Magas orvosi tekintélyek bizonyítványai ártalmatlanságát és ajánlatosságát elismerték és az sok jóhírű orvos által rendeltetik.
 Egy nagy palack 1 fűt 40 kr. egy középnagyságu 1 fűt, egy kis palack 50 kr. — Eredmény biztosítatik a használati utasítás pontos figyelembe vétele mellett.
 Dr. Popp-féle Anatherin-fogpaszta a legkülönbözetesebb és legfinomabb minden fogtisztító szer közül. Ára üvegdobozonként 1 fűt 22 kr.
 Dr. Popp-féle fogtömő foglamb, melyvel lyukas fogakat sajátkezűleg be lehet tönni.
 Dr. Popp-féle gyökérszappan kitégek szepő (agynevezett mifresser), bibiresek, haj- és szakálkorpa, kozs és bőrbetegségek és egyáltalán tisztálanság ellen. Ára 30 kr.
 A hamisított Anatherin szájaviz — a fegyelmzés kimutatása szerint — az egész ségre nézve ártalmas keverékekől van készítve, miert is annak vételétől okadjunk.
 A t. c. közönség kértik, határoottan Popp os. kir. udvari fogorvos-féle készítményt kérni s csakis az otyant fogadni el, mely az én védjeggyemmel van ellátva. Bécsben, Budapestben Innsbruckban legutóbb is több utanzó és elarusító igen érzékeny pénzbiárságra lett a törvény által elítelve.
 Kapható: Léván, Boleman Ele és Medveezky Sándor urak gyógyszerárában, Bábhan Zsilky L.: Aranyos-Maróthon: Simonides P., Nagy-Sallóban. Zsornua L., Uj-Bányán: Vitkovics J., Cervinka M., Verébélyen: Berenczy özvegye Bakabányán: Molnár S., Selmeczen: Mar gósz J. Sztankay F-féle
 gyógyszerárakban
 és Neumann J. kereskedésében; Nyitrán: Kovács J. és Tombor C. urak gyógyszerárában.

KIS HIRDETÉSEK.
 E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 3 krba kerül; helyeg díjban — a lakás megjelölése mellett — ázerendés minden egyszeri beiktatásért 37 kr.
 Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóegyet, ki levélbeli utalozódásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

1883-ik évi NAPTÁRAK
 már megjelentek és nagy választékban kaphatók
 Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.
 Már megjelent a „BARSÍ NAPTÁR“ is
 Teljes naptári részszel s a vásárok legújabb kimutatása mellett benne foglaltatik:
 Barsvármegye területén létező mindenrendű hivatal teljes czimtarára. Hivatainokok névsora, intézetek egyesületek s a törvényhatósági bizottságok, városi képviselő testületek, községek előjárói, lelkészek, tanítók, ügyvédek orvosok névjegyzéke stb.
 Szépirodalmi részében: Barsvármegye székhelyének, székházának és a lévai gymnasiumnak története és sok más tanúságok és mullattató olvasmány.
 Ára 40 kr.

Tombola-estélyhez **nyeremény-tárgyak**
 dús választékban s eredeti gyári áron kaphatók
 Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.

20299. sz. alatt Magyarországon szabadalmazva.
 18609. sz. alatt Ausztriában szabadalmazva.
ANTIPHYLLOXERICUM
 biztos szer a phylloxera tősgyökerez kiirtására.
 Tanácsokat osztogat a föltaláló **SZKALLA ANTAL**
 gyógyszerész a „Szent Józsefhez“
 Budapest, VIII. ker., Mária Terézia-tér.
 20299. sz. alatt Magyarországon szabadalmazva.
 18609. sz. alatt Ausztriában szabadalmazva.

Francia padló-fénymáz
 parquettok, puhafa és lakkirozott padlók befényesítésére.
 Legelőbb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) parquettekhez, világossárga, sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquett, puhafa- és fényezett padlókhöz; azonnal megszárad és minden kefélés nélkül tartós fényt kölcsönöz.
 Ára dobozonként 85 kr. és 1 fűt 60 kr.
 Egy tagas szobához elégséges egy 85 kros dobozzal.
 Árjegyzékeket ingyen küld:
SCHNEIDER & Co.
 Wien I. Herrengasse 10.
 Raktár:
KERN TESTVÉREKNÉL Léván.